

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Overbetuwe
Postbus 11
6660 AA Elst

Gemeente Overbetuwe	
22 ink 09097	
Ingekomen:	21 JUN 2022
Aantal pagina's:	3

Datum 16-06-2022
Uw kenmerk
Ons kenmerk 2022-002084
Contactpersoon Bram de Vries
Telefoonnummer 088-3555850
E-mailadres bram.de.vries@vggm.nl

Onderwerp Advies omgevingsveiligheid politielocatie Industrieweg Elst

Geacht college,

De gemeente Overbetuwe heeft de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) gevraagd om advies over een bestemmingsplanwijziging in Elst om de nieuwbouw van een politielocatie aan de Industrieweg te Elst mogelijk te maken.

Conform de wet- en regelgeving adviseert Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden het gemeentebestuur bij ruimtelijke ontwikkelingen over gezondheid, (externe) veiligheid en de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid.

Het plan

Het plan betreft de nieuwbouw van een cellencomplex, kantoorgebouw en opkomstlocatie voor de Mobiele Eenheid. De realisatie van dit plan zorgt voor een toename van het aantal niet-zelfredzame personen (celbewoners) in het gebied, zowel overdag als 's nachts. Volgens de huidige wet-/regelgeving is het beoogde gebouw te typeren als een kwetsbaar object. Onder de omgevingswet wordt deze nieuwbouw als een zeer kwetsbaar object betiteld.

Afhankelijk van de risico's en scenario's, zijn er bij een verdere uitwerking in ieder geval maatregelen nodig die gaan bijdragen aan een veilig en gezond ontwerp van het gebouw en haar omgeving. Deze maatregelen vragen vervolgens om borging in juridische plannen, regels en/of contracten. Ten aanzien van de brandveiligheid zal het ontwerp te zijner tijd getoetst worden aan de eisen uit het Bouwbesluit (na inwerkingtreden van de Omgevingswet het Besluit bouwwerken leefomgeving). Daar is in het kader van dit advies niet aan getoetst.

Advies

Het plan wordt gerealiseerd in een omgeving met fysieke veiligheidsrisico's (o.a. gevaarlijke stoffen, overstroming en extreme neerslag) waar al (kwetsbare) activiteiten plaatsvinden (o.a. kinderdagverblijf, stationsgebied) of zullen gaan plaatsvinden (o.a. ziekenhuis).

De toevoeging van de beoogde nieuwbouw maakt de rampbestrijding en zelfredzaamheid complexer bij een (dreigend) grootschalig incident. Het ligt in de verwachting dat de mogelijkheden van de rampenbestrijdingsorganisatie in dat geval worden overschreden.

Externe veiligheid

Als het gaat om het verbeteren van de zelfredzaamheid en rampbestrijding dan is het advies om bij de uitwerking van de plannen rekening te houden met:

- De situering van de gebouwen onderling. Het situering van de minder kwetsbare functies (bijvoorbeeld de kantoorfunctie vanwege de hogere mate van zelfredzaamheid) tussen de risicobron en de meer kwetsbare functie (het cellencomplex) zorgt voor een afschermende werking voor het cellencomplex ingeval van het

VGGM verzorgt Ambulancezorg, Brandweer, GGD en GHOR voor de gemeenten van Gelderland-Midden

relevante scenario explosie. Figuur 3.2, scenario 1 in de toelichting op het bestemmingsplan zou hieraan voldoen.

- De indeling van de verschillende functies in de gebouwen ten opzichte van de risicobronnen. Verkeersruimtes en/of kantoorruimten kunnen bijvoorbeeld ook een afscherpende werking hebben tegen het (dreigende) gevaar.
- De ontruiming, ontvluchtbaarheid en mogelijkheden tot evacuatie van het gebied op planniveau. Denk daarbij aan de nooduitgangen in het gebouw en de vluchtwegen/routes in het gebouw en de omgeving die van het risico afgericht zijn.
- De bouwwijze en gebruik van bouwmaterialen o.a. geen grote glasoppervlakten of openslaande ramen aan de risicozijde.
- De bereikbaarheid van de locatie en de beschikbaarheid van voldoende bluswater. De uitgangspunten hiervoor staan in de handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid van Brandweer Nederland.
- De organisatie van een bedrijfsnoodorganisatie dat de ontruiming/evacuatie bij incidenten begeleidt, planvorming daarvoor opstelt en beoefent.
- Het ontruimings-/evacuatieplan dat de wijze van ontruiming vastlegt met als uitgangspunt de aanwezige incident-/rampscenario's. Het regelmatig (intern) beoefenen van het plan draagt bij aan adequaat handelen in noodsituaties.
- Aandacht voor risicocommunicatie: aanwezigen te informeren over risico's en geven van een handelingsperspectief bij (dreigende) incidenten. Goede risicocommunicatie verhoogt de mate van zelfredzaamheid.

Bovenstaande kunt u gebruiken bij uw afwegingen in het kader van de verantwoording groepsrisico.

Overige risico's

Aanvullend op de hiervoor genoemde maatregelen adviseer met het oog op het overstromingsrisico reeds in de ontwerpfase aandacht te schenken aan:

- Het ontwerp en inrichting van de omgeving (infrastructuur, etc.) van het complex als ook het complex (indeling, bescherming, plaatsing kritische voorzieningen, etc.) die bijdragen aan de evacuatie en eventueel de bescherming van het gebouw tegen overstroming om een mogelijk gebruik te bespoedigen in de herstelfase.
- De mogelijkheid tot en organisatie van preventief evacueren van personen.

en met het oog op extreme neerslag aandacht te schenken aan:

- Het ontwerp en inrichting van de omgeving (infrastructuur, plantsoen, etc.) van het complex als ook aan het complex (indeling, bescherming, plaatsing kritische voorzieningen, etc.) die de overlast tot een minimum beperken.
- De mogelijkheid tot en organisatie van verticale evacuatie van personen (naar hoger gelegen verdiepingen).

Gezondheid

In dit stadium zijn er ten aanzien van het aspect gezondheid de volgende aandachtspunten:

- Trillingen: Gezien de nabijheid van het spoor kunnen geluid en trillingen van het treinverkeer een bron van hinder zijn. Zorg in de bouwfase voor geluid- en trillingsdemping en houdt hiermee rekening met locatie en bij de indeling van het gebouw.

Gezonde leefomgeving: Maak gebruik van de principes van een 'healing environment' dat het welzijn van de gebruiker bevordert. Denk daarbij aan ruimtes, zowel binnen als buiten, waarbij natuur, daglicht, frisse lucht en stilte zijn te ervaren

Toelichting bij het advies

Fysieke veiligheid

Als het gaat om de fysieke veiligheid dan zijn de volgende risico's relevant: activiteiten met gevaarlijke stoffen (Externe veiligheid), overstroming uit de rivier, extreme neerslag.

Externe veiligheid

Het plan ligt op enige afstand van de autosnelweg A15, provinciale weg A325, Betuweroute en nabij het spoor Ressen Noord – Zutphen (aftakking Betuweroute richting Deventer / Oldenzaal) waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt naast personenvervoer. Het vervoer van gevaarlijke stoffen vindt voornamelijk in de nacht plaats. Verder ligt het plan nabij inrichtingen met gevaarlijke stoffen.

Er kunnen de incidentscenario's als explosie, plasbrand en toxische wolk optreden, ook de ontsparing of botsing van (passagiers)treinen is mogelijk. Het plangebied ligt binnen de effectafstand van de relevante scenario's explosie en toxische wolk. De kans op het plaatsvinden van dergelijk scenario is klein, maar kan niet worden uitgesloten.

Overstromingsrisico

Het plan ligt in de polder Betuwe/Tieler- en Culemborgerwaarden. Als gevolg van een dijkdoorbraak (Waal en/of Nederrijn) kan het gebied (langdurig) onder water komen te staan. Het is van belang dat de noodorganisatie van het cellencomplex voorbereid is op dergelijke calamiteiten.

Extreme neerslag

Naast hoogwater is (kortdurende) hinder als gevolg van extreme neerslag ook een aandachtspunt. Lokaal kan binnen korte tijd veel neerslag vallen dat leidt tot wateroverlast.

Rampenbestrijding en zelfredzaamheid

Voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid geldt dat een grotere afstand tot een potentieel risico leidt tot een lager risico. De toename van het aantal mensen, en kwetsbaarheid daarvan, nabij het risico zal in aanloop tot, en ten tijde van, een (grootschalig) incident veelal leiden tot een grotere hulpvraag, dus een grotere belasting van de rampbestrijdingsorganisatie en een groter beroep op het zelfstandig handelen van de aanwezigen (zelf-samen-redzaamheid) in een gebouw of de omgeving daarvan.

Zelfredzaamheid

De nieuwbouw gaat een groep celbewoners en werknemers van de politie (kantoor, Mobiele Eenheid, e.a.) huisvesten. Bij een incident zijn de celbewoners alleen door een geëfende bedrijfsnoodorganisatie in veiligheid te brengen. De mate van zelfredzaamheid van de celbewoners is daarbij geheel afhankelijk van het functioneren van deze bedrijfsnoodorganisatie. Voor de werknemers ligt het in de verwachting dat zij, mits geïnformeerd en tijdig gewaarschuwd, zichzelf in veiligheid brengen.

Rampenbestrijding

Het plangebied is in voldoende mate bereikbaar. Uitgangspunt voor de verdere invulling van eventuele opstelplaatsen, bluswatervoorzieningen en andere aanvullende preparatieve maatregelen voor het plan staan in de handreiking bluswater en bereikbaarheid. Met de uitwerking hiervan – en het handhaven van bestaande voorzieningen – is het plangebied voldoende ingericht om de bestrijding te faciliteren.

Bij een kleinschalig incident, zoals hier extreme neerslag of brand in een gebouw ligt het in de verwachting dat voor het plangebied en haar omgeving de capaciteiten van de rampbestrijdingsorganisatie volstaan, mits aanvullende maatregelen worden getroffen.

Bij een grootschalig incident, zoals hier met gevaarlijke stoffen of de overstroming, ligt het in de verwachting dat voor het plangebied en haar omgeving de capaciteiten van de rampbestrijdingsorganisatie worden overschreden. Aangemerkt dat de kans op een dergelijk incident klein is. Als het gaat om (zelf)redzaamheid, betreft het o.a. een kwetsbare groep gebruikers. In eerste aanleg krijgen zij weinig aandacht van de rampenbestrijdingsorganisatie. De aanwezigen zijn dan ook volledig op zichzelf en de bedrijfsnoodorganisatie aangewezen om zich in veiligheid te brengen. Aanvullende maatregelen zijn noodzakelijk om een (potentieel) grootschalig incident te voorkomen of de gevolgen daarvan te beperken.

Afsluitend

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u nog vragen heeft of overleg wilt over mijn reactie kunt u contact opnemen met genoemde contactpersoon.

Met vriendelijke groet,

Anton Slofstra
Directie